

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 august 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Țurcan Anatolie, Malanciuc Ion,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Tabarcea Alexandr cu inculpatul, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui,

Bradu Mihail xxxxx, născut la xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 12.10.2021 – 19.11.2021;
Instanța de apel: 01.12.2021 – 24.10.2022;
Instanța de recurs: 28.01.2023 – 08.08.2023.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 noiembrie 2021, cauza fiind examinată în conformitate cu prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, Bradu Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu redobândirea ulterioară a permisului de conducere, în modul stabilit de lege.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Bradu Mihail s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an, dacă în termenul de probă condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul organului competent care exercită controlul privind executarea pedepsei.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Patic Oleg.

S-a dispus încasarea de la Bradu Mihail în beneficiul lui Patic Oleg, prejudiciul material în mărime de 13 194,43 lei și prejudiciul moral în mărime de 20 000 (douăzeci mii) lei.

În rest, pretențiile s-au respins.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de Casa Națională de Asigurare în Medicină și s-a dispus încasarea de la Bradu Mihail în beneficiul Casei Naționale de Asigurare în Medicină prejudiciul material în mărime de 1 060 (una mie șaizeci) lei.

S-a dispus încasarea de la Bradu Mihail în beneficiul statului cheltuieli judiciare, suportate la efectuarea expertizei judiciare în suma de 4 078 (patru mii șaptezeci și opt) lei.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, inculpatul Bradu Mihail la data de xxxxx, aproximativ ora xxx, fiind în calitate de conducător auto, conducea automobilul de model „Toyota RAV 4”, cu numărul de înmatriculare xxxx, pe str. xxxx, din direcția str. xxxx din mun. xxx. În timpul deplasării pe carosabilul menționat, la intersecția str. xxxx, conducătorul auto Bradu Mihail, n-a manifestat prudența sporită la trafic și n-a ținut permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea

și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a vehiculului, n-a apreciat corect situația rutieră reală pe drum în care se afla automobilul în momentul respectiv, prin ce a încălcat prevederile: - punctului 3 al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: „participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente”; - punctului 4 al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: „orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia”; - punctului 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: „conducătorul de vehicul este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulație nedirijată, să cedeze trecerea pietonilor care se află la marginea carosabilului și intenționează să se angajeze în traversare, precum și celor care traversează drumul pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”; - punctului 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia: „1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și drept urmare, pe marcajul rutier orizontal 1.14.1 „trecerea pentru pietoni” Anexa nr.4 a RCR, a comis tamponarea pietonului Patric Raisa, care traversa partea carosabilă de la dreapta spre stânga relativ deplasării unității de transport condus de Bradu Mihail.

În rezultatul producerii accidentului rutier, automobilul indicat a fost deteriorat tehnic, iar pietonului Patric Raisa, i-au fost cauzate multiple vătămări corporale, de la care în scurt timp a decedat la fața locului.

Potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr.xxxx din 08.09.2021, la examinarea medico-legală a cadavrului Patric Raisa, experții au depistat că: „Moartea lui Patric Raisa, a survenit în rezultatul traumei asociate a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului și a membrelor, manifestată prin lezarea organelor interne, complicat cu hemoragie internă, ceea ce se confirmă la necropsiei și adevărate histologic. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat traumă asociată a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului și a membrelor, manifestat prin echimoze și excoriații pe cap, hemoragii pericraniene, hemoragii subarahnoidiene și cerebelare de culoare roș-închise, dehiscenta atlanto-occipitală, sufuziuni hemoragice la nivelul măduvei spinării în segmentul dat, excoriație pe torace și abdomen, fractura incompletă a sternului cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, fracturi costale bilateral: din dreapta fracturi costale a coastelor 5,6,7 pe linia medio-claviculară; coastele 3,4,5 pe linia axilară-anterioară și coastele 1,2 pe linia axilară-medie toate cu hemoragii roș-închise în țesuturile moi adiacente; coastele din stânga fracturi costale a coastelor 2,3,4 pe linia para sternal, a coastelor 2,7,8 pe linia medioclaviculară, a coastelor 3,4,5,6,7,8,9,10 pe linia axilară-anterioară, a coastelor 1,4,5,6,7,8,9,10,11 pe linia axilară-medie, a coastelor 8,9,10,11 pe linia axilară posterioară, a coastelor 2,3,11 pe linia scapulară și coasta 1 pe linia paravertebrală, toate cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, contuzia și lezarea parenchimului pulmonar, rupturi-fisuri ale parenchimului hepatic și lienal, ruptura parenchimului renal pe stânga, hemoperitoneum 350 ml, echimoze, excoriație și plagă pe membrele superioare, echimoze și excoriații pe membrele inferioare, fractura închisă a oaselor gambei din stânga cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, care a fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e), sau la lovirea de acesta, posibil în timpul (conform cercetării histologice cu o vechime a leziunilor de cca. 0- 30 min până la

deces) și circumstanțele indicate (în urma unui accident rutier), are legătură cauzală cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viața și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă. La cercetarea toxicologică în proba de sânge, prezentată pe numele cadavrului lui Patic Raisa xxxx, anul nașterii xxxx, nu s-a depistat alcool etilic”.

Prin acțiunile sale neglijente Bradu Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(3), lit. b) Cod penal – „încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Sergiu Popa, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Bradu Mihail să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de 3 ani și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

3.1 În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că, la stabilirea pedepsei penale, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, acesta a săvârșit o infracțiune gravă pentru care legea prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, deși din imprudență, dar soldată cu decesul cet. Patic Raisa care se deplasa regulamentar pe trecerea de pietoni. Trecerea de pietoni fiind spațiul destinat pentru deplasarea în siguranță a pietonilor.

A menționat că, deși inculpatul Bradu Mihail a efectuat cursuri de instruire auto, deținând permis de conducere, respectiv, cunoscând normele onerative și imperative ale Legii și actelor subordonate, totuși a condus mijlocul de transport pe drumuri publice cu încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, punând în pericol viața și sănătatea participanților la trafic, iar în cele din urmă, manifestând încredere exagerată, a provocat decesul pietonului Patic Raisa, care se deplasa regulamentar pe trecerea de pietoni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2022, a fost admis apelul, casată sentința parțial și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Bradu Mihail recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Termenul de executare a pedepsei de calculat din data reținerii inculpatului de către organele competente.

În rest, dispozițiile sentinței s-au menținut.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a invocat că, în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, până la începerea cercetării judecătorești, prin cerere scrisă, inculpatul Bradu Mihail a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, nesolicitând administrarea de noi probe, a solicitat prin cerere scrisă personal examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmării penale, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Bradu Mihail xxxx încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal - încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Bradu Mihail, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte, de către părțile la proces.

Verificând legalitatea și temeinicia soluției primei instanțe în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Bradu Mihail, instanța de apel a constatat că, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

S-a conchis că, acțiunile inculpatului Bradu Mihail cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art.16 alin.(4) Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune „gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Inculpatul Bradu Mihail a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei penale în ordine simplificată. În conformitate cu art. art.76, 77 Cod penal, careva circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite. Din materialele cauzei penale rezultă că, inculpatul Bradu Mihail anterior a fost judecat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, este pensionar (f.d.85, 87).

La fel, instanța de apel a remarcat că, prin recipisa din 02.12.2021 cet. Patric Oleg confirmă că a primit de la Bradu Mihail sumă de 5 000 Euro, conform sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19.11.2021, iar careva pretenții materiale sau morale nu are.

A mai reținut că, prima instanță a aplicat inculpatului Bradu Mihail recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu redobândirea ulterioară a permisului de conducere, în modul stabilit de lege. Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite lui Bradu Mihail s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an, dacă, în termenul de probă, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei. Drept motive ce servesc la dispunerea condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei instanța la fel reține că, inculpatul nu prezintă gradul de pericol social necesar executării reale a pedepsei cu închisoare, suspendarea condiționată ar permite realizarea mai efectivă a scopului pedepsei, iar pedeapsa și-ar atinge scopul în cazul în care inculpatul va continua să se afle în mediu social obișnuit.

Analizând soluția primei instanțe referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Bradu Mihail, instanța de apel a atestat că prima instanță nu și-a motivat soluția referitor la modalitatea de executare a acesteia, or, faptul că „inculpatul nu prezintă gradul de pericol social necesar executării reale a pedepsei cu închisoare” nu poate să susțină temeinicia soluției aplicării prevederilor art.90 Cod penal, deoarece prima instanță nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, de urmările prejudiciabile cauzate, totodată, ultimul a fost atras la răspundere contravențională pentru comiterea contravențiilor în domeniul circulației rutiere.

În acest sens, instanța de apel a notat că, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probă stabilit de instanța de judecată.

Instanța de apel a reținut că, soluția primei instanțe nu poate fi menținută, așa cum aceasta nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei și nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale.

În acest sens, reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei stabilite la art.75 Cod penal, din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art.16 alin. (3) Cod penal se califică ca infracțiune „gravă” și ținând cont de noile limite minime și maxime ale pedepsei prevăzute de norma penală, în conformitate cu art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că inculpatului Bradu Mihail recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, este echitabilă aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

La individualizarea pedepsei penale, în conformitate cu prevederile art.75 Cod penal, instanța de apel a invocat că, inculpatul Bradu Mihail a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, anterior a fost judecat, iar antecedentul penal este stins, a restituit prejudiciul cauzat succesorului legal al victimei, careva pretenții materiale și morale față de inculpat la moment nu sunt, iar în baza acestor circumstanțe, instanța de apel a dispus aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

În ceea ce privește individualizarea pedepsei, sub aspectul executării acesteia, instanța de apel notează că în conformitate cu art.90 Cod penal, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului. Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitative prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective. În cadrul condițiilor suspendării, persoana inculpatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Astfel, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. În afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de fond trebuia să motiveze suplimentar, din care considerente a concluzionat că, nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul de pedeapsă stabilit. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

A mai notat instanța de apel că, inculpatului Bradu Mihail i s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, – „încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”.

Instanța de apel a reținut că, potrivit concluziei raportului de expertiză judiciară nr. xxxx din 08.09.2021, la examinarea medico-legală a cadavrului Patric Raisa, experții au depistat că: „Moartea lui Patric Raisa, a survenit în rezultatul traumei asociate a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului și a membrilor, manifestată prin lezarea organelor interne, complicat cu hemoragie internă, ceea ce se confirmă la necropsiei și adevărate histologic. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat traumă asociată a capului, coloanei vertebrale, toracelui, abdomenului și a membrilor, manifestat prin echimoze și excoriații pe cap, hemoragii pericraniene, hemoragii subarahnoidiene și cerebelare de culoare roș-închise, dehiscenta atlanto-occipitală, sufuziuni hemoragice la nivelul măduvei spinării în segmentul dat, excoriație pe torace și abdomen, fractura incompletă a sternului cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, fracturi costale bilateral: din dreapta fracturi costale a coastelor 5, 6, 7 pe linia medio-claviculară; coastele 3, 4, 5 pe linia axilară-anterioară și coastele 1, 2 pe linia axilară-medie toate cu hemoragii roș-închise în țesuturile moi adiacente; coastele din stânga fracturi costale a coastelor 2, 3, 4 pe linia parasternal, a coastelor 2, 7, 8 pe linia medioclaviculară, a coastelor 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 pe linia axilară-anterioară, a 11 coastelor 1,4,5,6,7,8,9,10,11 pe linia axilară-medie, a coastelor 8, 9, 10, 11 pe linia axilară posterioară, a coastelor 2, 3, 11 pe linia scapulară și coasta 1 pe linia paravertebrală, toate cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, contuzia și lezarea parenchimului pulmonar, rupturi-fisuri ale parenchimului hepatic și lienal, ruptura parenchimului renal pe stânga, hemoperitoneum 350 ml, echimoze, excoriație și plagă pe membrele superioare, echimoze și excoriații pe membrele inferioare, fractura închisă a oaselor gambei din stânga cu hemoragii în țesuturile moi adiacente, care a fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e), sau la lovirea de acesta, posibil în timpul (conform cercetării histologice cu o vechime a leziunilor de cca. 0-30 min până la deces) și circumstanțele indicate (în urma unui accident rutier), are legătură cauzală cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viața și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă. La cercetarea toxicologică în proba de sânge, prezentată pe numele cadavrului lui Patric Raisa xxx, anul nașterii xxx, nu s-a depistat alcool etilic”. Conform cazierului contravențional rezultă că, în perioada de timp xxx Bradu Mihail a fost supus răspunderii contravenționale pentru comiterea contravențiilor în domeniul circulației rutiere.

În contextul celor reflectate supra, reieșind din scopul pedepsei penale, restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane și ținând cont de circumstanțele cauzei, de urmările prejudiciabile cazate, instanța de apel a dispus executarea reală a pedepsei penale sub formă de închisoare, în penitenciar de tip deschis.

Soluția pronunțată de către instanța de apel se întemeiază pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele cauze.

Astfel, instanța de apel a apreciat că, pedeapsa penală stabilită nu reprezintă o presiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

Instanța de apel a reiterat că, la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Bradu Mihail s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare prevăzute de art.75 Cod penal, și anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Tabarcea Alexandr cu inculpatul, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei în partea executării pedepsei rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 2 ani, să fie suspendată condiționat.

5.1. În motivarea recursului avocatul Tabarcea Alexandr cu inculpatul invocă că, instanța de apel la stabilirea pedepsei penale în privința inculpatului Bradu Mihail sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, și cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal în privința acestuia, intervenind asupra dispozițiilor primei instanțe în acest aspect, a admis erori de drept, încălcând substanțial criteriile generale de individualizare a pedepsei, sub aspectul executării pedepsei, stabilite de art.75 în coroborare cu art.7 alin.(1), art.61 alin.(2), art.78, art.90 Cod penal, care urmează a fi reparate la etapa actuală de către instanța de recurs.

Menționează că, instanța de apel deși a reținut lipsa circumstanțelor agravante în prezenta speță, totuși, fără a motiva într-un fel înăsprirea pedepsei, a aplicat în privința inculpatului Bradu Mihail pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea acesteia în penitenciar. Or, deși prima instanță a stabilit inculpatului o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 3 ani, cu suspendarea executării acesteia, instanța de apel sub aspectul dat, rezumându-se la încercarea de a motiva lipsa temeiurilor pentru aplicarea art.90 Cod Penal, nu a prezentat circumstanțele care impun izolarea de societate a inculpatului Bradu Mihail.

Făcând referire la gravitatea infracțiunii imputate inculpatului Bradu Mihail, instanța de apel nu a ținut cont de regulile de individualizare a pedepsei, inclusiv nu a pus în balanță cumulumul de circumstanțe atenuante.

La fel, instanța de apel a stabilit inculpatului Bradu Mihail, pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 2 (doi) ani, însă cu executarea acesteia în penitenciar, contrar principiilor de individualizare a pedepsei penale dezvoltate de Plenul Curții Supreme de Justiție, devreme ce această măsură este una excepțională și impune instanța la o motivare judiciară concludentă de aplicare acestei măsuri, standard neîntrunit de decizia recurată.

Consideră că, instanța de apel nu a pus în balanță personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, a recunoscut fapta săvârșită, a reparat integral paguba, comportamentul activ și pozitiv pe perioada procesului penal, mai mult, instanța de apel în mod eronat nu a oferit valență juridică, vârstei inculpatului, precum și faptului că privarea acestuia de libertate ar avea repercusiuni grave asupra sănătății sale.

Accentuează că, instanța de apel în mod eronat nu dat aprecierea cuvenită altui criteriu stabilit de art.75 alin.(1) Cod penal și anume - influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, care poate fi evaluată reieșind din persoana inculpatului, precum și luând în considerație aptitudinile inculpatului de a se corecta.

După efectuarea procedurii de individualizare și stabilire a termenului pedepsei, sub formă de închisoare, se continuă operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii, dacă pedeapsa stabilită inculpatului, urmează a fi pusă în executare, or, sub condiția personalității acestuia de a se corecta și resocializa, poate fi trasă concluzia că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pe o perioadă de probațiune.

Susține că, în cauza dedusă judecății există aspecte favorabile în ce privește personalitatea inculpatului, ce permit instanței să concluzioneze că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ținând cont de faptul că potrivit materialelor cauzei se atestă că, la moment Bradu Mihail are vârsta de 71 ani, are loc permanent de trai pe teritoriul Republicii Moldova, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv, nu are antecedente penale, a conștientizat fapta comisă și se căiește sincer, a reparat integral prejudiciul material și moral, iar succesorul legal al părții vătămate a confirmat că nu are careva pretenții față de inculpat.

Reiterează că, acțiunile inculpatului Bradu Mihail, care a urmărit permanent să repare întreg prejudiciul cauzat familiei victimei, indică asupra conștientizării faptei sale, precum și realizarea scopului de restabilire a echității sociale. În acest sens, conduita inculpatului, ghidată de căința sinceră față de evenimentul tragic, dezvăluie personalitatea inculpatului Bradu Mihail, care alături de familia victimei a trăit consecințele evenimentului tragic, precum și a înlăturat în măsura în care este posibil consecințele acestuia.

Consideră că, inculpatului Bradu Mihail i-a fost aplicată pedeapsa complementară anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, care în temeiul art. 65¹ Cod penal, constă în interzicerea conducerii oricărui tip de mijloc de transport pe drumurile publice. Respectiv, scopul de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni similare din partea inculpatului este asigurat, în special având în vedere că inculpatul are vârsta de xxx ani.

Apreciază că, reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise de inculpat, de personalitatea acestuia și dorința de reabilitare socială grabnică, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei va constitui un mijloc eficient și suficient de corectare și reeducare a inculpatului, precum și de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni, cauzându-i în același timp lipsuri și restricții ale drepturilor în limite rezonabile și proporționale, pentru atingerea scopului pedepsei penale.

Susține că, problema de drept de importanță generală în cauza dată constă în faptul că pedeapsa penală urmează a fi stabilită în strictă conformitate cu prevederile art.art.3, 4, 7, 61 aplicate în coroborare cu art.art.75 și 78 Cod penal, obiectul de reglementare a cărora îl constituie scopul pedepsei penale, criteriile de individualizare a pedepsei și sarcina instanței de judecată de a le stabili corect în situații cazuistice, or, tragerea la răspundere penală și aplicarea pedepsei penale este de competența exclusivă a instanței de judecată.

Conchide că, argumentele instanței de apel referitoare la excluderea art.90 Cod penal, sunt în contradicție cu reglementările art.art.3, 4, 7, 61, 75, 78 Cod penal.

Opinează că, instanța de apel nu a reținut în sarcina inculpatului Bradu Mihail circumstanțe atenuante, deși se face referire la recunoașterea vinovăției și căința sincera a acestuia, care în ordinea art.76 Cod penal sunt menționate ca atare, constatăm că în speță motivarea de către instanța de apel a excluderii art.90 Cod penal deviază de la sensul și spiritul instituției condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, or personalitatea făptuitorului constituie un element esențial al acestei instituții, caracterizarea căruia încuviințează aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

6. Referință asupra recursului ordinar a depus procurorul, prin care solicită a decide asupra inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Colegiul penal constată că, avocatul Tabarcea Alexandr cu inculpatul invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10), 16) Cod de procedură penală, indicînd că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel a aplicat pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, precum și norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de către recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

În esență, avocatul Tabarcea Alexandr cu inculpatul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei, insistînd ca pedeapsa aplicată lui Bradu Mihail să fie suspendată condiționat potrivit art.90 Cod penal, menționînd că instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont

de prevederile legale, de circumstanțele cauzei și a individualizat greșit pedeapsa, prin ce a comis o eroare de drept.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-au găsit confirmarea criticile recurenților, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu a admis careva erori, stabilind justificat în privința inculpatului Bradu Mihail pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport

Cu referire la criticile invocate de recurent, precum că a fost efectuată o individualizare injustă a pedepsei în privința inculpatului, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod. Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Reieșind din prevederile art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel corect i-a aplicat inculpatului Bradu Mihail o pedeapsă privativă de libertate conducându-se de principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei (art.75 alin.(1) Cod penal).

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul apărătorului precum că, pedeapsa stabilită inculpatului este prea aspră, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a comis o infracțiune gravă.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-au expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării unei pedepse privative de libertate în privința inculpatului, fiind respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, excluzând prevederile art.90 Cod penal, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

Instanța de recurs respinge solicitarea apărării privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal în privința inculpatului Bradu Mihail, și atestă că, suspendarea condiționată ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea mărimii pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare a acesteia.

O condiție prevăzută expres în art.90 alin.(1) Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, potrivit propriei convingeri, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

La caz, Colegiul penal atestă faptul că inculpatul a beneficiat de o reducere a pedepsei în temeiul prevederilor art.364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, acest fapt deja constituind o ameliorare a situației celui din urmă, iar având în vedere că acesta a comis o infracțiune gravă, instanța de apel just a concluzionat că este necesară condamnarea inculpatului potrivit legislației în vigoare, cu dispunerea executării reale a pedepsei închisorii.

Astfel, instanța de recurs remarcă faptul că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate (*pct.4.1, din prezenta decizie*), relevă în mod concludent că instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, just ajungând la concluzia de a dispune executarea reală a pedepsei.

În concluzie, pedeapsa stabilită de către instanța de apel inculpatului, este echitabilă, întru-cât este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către aceasta, precum și de către alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Astfel, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiul invocat de către recurent prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Tabarcea Alexandr cu inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui **Bradu Mihail xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **05 octombrie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Malanciuc Ion

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei lui din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Puica Viorica, în conformitate cu prevederile art.339 alin.(8) Cod de procedură penală.